

РЕСМИ РЕЦЕНЗЕНТИҢ ЖАЗБАША ШІКІРІ

№	Критерийлер	Ресми рецензенттің ұстанымы	
		Критерийлер сайкестігі (жауап нұсқаларының бірін белгілеу керек)	
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылыминың даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкесті:	<p>1.1 Ғылыминың даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы</p> <p>1) Диссертация каржыландыратын жоба немесе максатты бағдарлама шенберінде орындалды мемлекеттік бюджет (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен номірін көрсету)</p> <p>2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалды (бағдарлама атын көрсету)</p> <p>3)Диссертация Казахстан Республикасының Укіметі жаңындағы Жогары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытна сәйкес (багытын көрсету)</p>	<p>Ана мен баланың денсаулығын сактау кез-келген мемлекеттің өзекті міндегі болып табылады, оның ажырамас бөлігі-жүктілік кезінде әйелдің денсаулығын сактау аспектилері болып табылады. Бул халықтың көбөю сапасын да, жалпы халықтың денсаулық дengейін де аныктайды. Елміздің мемлекеттік саясатында Біріккен Ұлттар Үйімінің Мынжылдық Даму Максаттарына - ана мен бала өлтімін төмендегутеге кол жеткізу жөніндегі халықаралық міндеттемелдердің орындалуы көрсетілген. Бұл 2011-2015 жылдарға арналған "Саламатты Казакстан", 2016-2019 жылдарға арналған мемлекеттік денсаулық сактау бағдарламаларында көрініс тауып, ғылыми жұмыс "Денсаулық", Казахстан Республикасының денсаулық сактауды дамытудын 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасының міндеттерінің бірін орындауды мақсат тұтады.</p> <p>Перинаталдық көмектін колданыстағы жүйесі-біркатарап объектівті себептерге байланысты (каржыландырыу тапшылығы, ресурстық камтамасыз етілмей және ұсынылатын іс-шаралардың жүйесіздігі) тиімсіз. Бұл ретте ана мен баланы коргау саласындағы медициналық көмекті оңтайланыдыру жөніндегі іс-шаралар жүйесін кешені таңдау, біріншіден, әйел мен жана туылған наресте денсаулық көрсеткіштері мен репродуктивті нәтижелерін, екіншіден, ана мен баланы коргау кызметін дамыту процесін мультидисциплинарлық басқару ерекшеліктерін зерттеу үшін манзыға ие. Бұл түрьда Ж.К. Ахметсованың диссертациялық зерттеу үакытында және өзекті болып табылады.</p>

2.	<p>Жұмыс ғылымға елеулі Улесін қосады/көспайды, ал оның маньздылығы ашылған/ашылмаган.</p>	<p>Ахметова Жадыранның жүкті әйелдерді босануға дайындауданы мультидисциплинарлы тәсілін багалауға арналған диссертациялық жұмысы ана мен баланың денсаулығын көрғауға, ана мен балғаңа нақты жан-жакты көмек көрсетуге, демографиялық жағдайды жаксартуға, отбасылық күндылыктарды жаңынұртуға және нығайтуға бағытталған әйелдер кенесінің қызметін бағалай отырып, ақушерлік проблемаларға мультидисциплинарлы қозқарас негізінде бағыт алған. Бұл міндегі іске асыру максатында жүкті әйелдерді босануға дайындық көзіндегі мультидисциплинарлы зерттеу шеберінде, әйелдің өзінің қажеттіліктерін де, медицина институтынын мүмкіндіктерін де ескере отырып, жүкті әйелді ана рөлін орындауда дайындаудың оңтайлы моделін әзірлеуге мүмкіндік берсе отырып, ғылыми-тәжірибелік маңызын көнінен анылған.</p>
3.	<p>Өзі жазу принципі</p>	<p>Рецензиялауга үсынылған жұмыс өз бетінше жазу стилі кальпитаскан, диссертациялық жұмыстарды рәсімдеу талаптарына сай орындалған ері толық аяқталған ғылыми туынды.</p> <p>Ғылыми жұмыстың логикалық күрьымының жүйелі, түжірымдарының дәлелді, ғылыми теориялық мәліметтерінің негізділігі автордың ғылыми жарияланымдарымен де дәлелденіп, өзі жазу дентейнің жоғары екендігін раставиды.</p>

4.	<p>Ішкі бірлік принципі</p> <p>4.1 Диссертация озектілігінің негіздемесі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Негізделген; 2) ішінара негізделген; 3) негіздемеген. 	<p>Бұтінгі танда, жүкті әйелдерді босануға дайындық жүргізу барысында отандық ғылымда ағаш рет медициналық-әлеуметтік зерттеу материалы акушер-гинеколог дәрігер мен босандыру жүйесінің басқа агенттерінің карым-қатынасының рөлі мен ерекшеліктерін анықтады, осы саладағы кактығыстардың алдын-алу және шешу әдістері бойынша үсыныстар жасалды.</p> <p>Диссертант ғылыми әдебиеттерді талдау негізінде үрпакты болу жасындағы әйелдерде репродуктивті мінездүкүлдіктың калыптасуын талдады және жүкті және босанған әйелдерге медициналық көмекті институционализациялау формаларын зерттеді.</p> <p>Жұмыста жүктілік туралы акушер-гинекологқа жүтінген әйелдің медициналық-әлеуметтік портреті үсынышын және босандыру жүйесінде жеке медицина колдану перспективалары көрсетілген.</p> <p>Акушерлік көмек жүйесіндегі акушер-гинеколог дәрігерлердің кәсіби диспозицияларын талдау негізінде пациенттерге медициналық көмек көрсетудің түрлі кезеңдерінде медициналық көфамдастықтағы өзара карым-қатынастарды онтайландыру бойынша үсынымдар әзрленді. Медицина әлеуметтануының салалы әдістерін колдану, босандыру жүйесіндегі этикалық және құқықтық кактығыстарды типологиялауға және олардың алдын-алу және шешу бойынша үсыныстар үсынуға мүмкіндік берді.</p> <p>Осыған орай, жұмыс тақырыбының казіргі кездегі өзекілігі көфамдастық денсаулық сактау саласында ғылыми-зерттеу жұмысын жүргізу кажеттілігін тудырып, зерттеу мәтиметтерінің ғылыми тұрғыдан талдануы диссертация өзектілігінің негізделгенін көрсетеді.</p>
----	---	--

<p>4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды және зерттеу мәселесін шешу үсіністарын толық ашады. Яғни диссертация мазмұны зерттеудің максатына кол жеткізудегі міндеттерін шешуді қамти отырып тұжырымдалатыны ғылыми жұмыстың тақырыбымен саныталады.</p> <p>Жұмыстың ғылыми жаңалығы, тәжірибелік маңыздылығы, зерттеу нәтижелерін көрпігі келе көрнектеу үсінілған қағидалар зерттеу методологиясын накты жүргізуде кол жеткізген нәтижелер. Диссертация бөлімдерінің өзара байланыстылығы жұмыс мазмұнының диссертация тақырыбына толық сәйкестігін билдреді</p>	<p>Докторантен накты әрі дәл күрастырылған зерттеу максаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді. Жукті әйелдердің босануға дайындаудағы мультидисциплинарлы тасілін бағалай отырып, ананың ролін орындауға дайындықтың медициналық-әлеуметтік-психологиялық факторларын зерттеу және олардың қалыптарындағы жүкті әйелдерді диспансерлік бакылау жүйесіндегі маньзыздылығын бағалады. Мамандарының жүкті әйелдерге медициналық-профилактикалық және әлеуметтік-психологиялық көмек көрсету жөніндегі қызметте талдау жасал, оның ішінде олардың медициналық қызмет көрсетуге қанағаттанушылығы зерделентген. Әлеуметтік зерттеу материалдары негізінде босандыру жүйесіндегі акушер-гинеколог дәрігерлердің көсіби диспозицияларының сипаттамалық талдау жүргізу және акушер-гинеколог дәрігерлердің босандыру процесінде реңдерді бөлуге қатынасын анықтау және оны онтайланадыру бойынша үсіністар әзірленген. Жукті әйелдерді медициналық-әлеуметтік-психологиялық колдаудың тимділігін арттыру және бірқітіру максатында жүкті әйелдерді босануға дайындау кезінде мультидисциплинарлық тәсілдің енгізу бойынша үсіністар енгізілді.</p>

<p>4.4 Диссертацияның барлық бөлімдері мен күршіліктерінде көрсетілген нәтижелердің түрлері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) тоғызкі байланыскан; 2) байланыс жартылай; 3) байланыс жок 	<p>Диссертациялық жұмыстын барлық бөлімдері, олардың күршілімдайтын бөлімшелері мен корытылған тұжърымдары тоғызымен логикалық өзара байланыскан. Әрбір зерттеу сатыптарының орындау барысында алынатын нәтижелер алдыңын салысымен логикалық турде байланысып, кәжеті мәліметтермен тоғызырады. Зерттеу жұмысының бөлімдері әрқайсысы үшін белгіленген міндеттерді шешуде өзара үйлесімділік сакташ, бөлімнен бөлімге бірізділікten баяндалып, корытындысында логикалық біргутас, шынахының ғылыми деректерге негізделген әртөлек аяқталған ғылыми туындыны күраған.</p> <p>Жеткілікті көлемде тақырыпка сай ғылыми әдебиеттердің жан-жакты зерттеп талдау, заманауи зерттеу әдістер кешенін және мәліметтерді талдаудың нәтижелер дұрыстырын артыру үшін кәжетті көлемін пайдалану ізденушін ұсынған жаңа ғылыми шешімдерінің аргументтепен екендігін көрсетеді.</p> <p>Жүкті әйелдердің босануға дайындаудағы мультидисциплинарлық тәсілді бағалаудағы зерттеудің кәфидаттары мен жаңа деректері ғылыми тұрғыдан дәлелденіп, ғылыми-әдеби шолу жасауда және өзіндік зерттеулерде бүрүннан белгілі шешімдермен өзара салыстырылып сыйни талдаулар жасауы арқылы бағаланған.</p> <p>Корғауға ұсынылатын негізгі кәфидаттар мен ғылыми нәтижелер тоғызымен жаңа әртөлек нәтижелердің босануға дайындаудағы мультидисциплинарлық тәсілді бағалаудың жаңа Ултисінің нәтижелерін практикалық денсаулық сактауға енгизу актілерімен негізделеді. Атап откендей, ізденушінің ғылыми нәтижелерімен кәфидаттары толықмен жаңа бола отырып қоғамдық денсаулық сактауға жаңашыл шешімдерін ұсынған жұмыс деп бағаланады.</p>
<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (кафидаттар, әдістер) дәлелденіп, бүрүннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сұнни талдау бар; 2) ішінша талдау; 3) талдау өз пікірі емес, баска авторлардың дәйексөздөрі 	<p>(кафидаттар, әдістер) дәлелденіп, бүрүннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сұнни талдау бар; 2) ішінша талдау; 3) талдау өз пікірі емес, баска авторлардың дәйексөздөрі
<p>5. Ғылыми жаңашылдық принциптері</p>	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен кәфидаттар жаңа болып табыла ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) тоғызымен жаңа; 2) ішінша жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (25%-дан аз жаңа)

5.2 Диссертацияның корытындылары жана болып табыла ма?	<p>1) тоғызымен жана; 2) ішінара жана (25-75% жана); 3) жана емес (25%-дан аз жана)</p>	<p>Зертеу жұмысының нәтижесінде альянган корытындылары зертеу тақырыбына катысты жана ері тоғызымен зерткеудің максат, міндеттеріне сәйкес түжіримдаған. Сонымен көтір жүкті әйелдерді босануға дайындаудың мультидисцилинарлы тәсілін бағалауға жана бір ғылыми үлес коса отырып альянган корытындылар ғылыми дәрежедегі жаңалығымен айқындалады.</p> <p>Акушер-гинеколог дәрігерінің рөлі және оның басқа босандыру агенттерімен карым-катынасының зерттеу нәтижелерін талдау және статистикалық өндөу, қалыптың көмегін үйімдастырылуын талдау, жетілдірудің жолдарын айқындау бойынша жасалған ғылыми негізделген теориялық және практикалық тұжырымдау корытындылары зертеу максаты мен міндеттерін толығымен іске асырган жаңапталып ғылыми жұмыс екендігін дәлелдейді.</p>	<p>Диссертант ұсынған ғылыми нәтижелер негізделген ері жана болып табылады. Жүкті әйелдерді диспансерлеуді жүзеге асыратын денсаулық сактау үйымдарында оларды БМСК деңгейінде медициналық-психологиялық колдау бағдарламаларын әзірлеу үшін практикалық пайдалануға; Қоғамдық денсаулық сактау және денсаулық сактауды үйімдастыру, акушерия және гинекология, психология саласындағы, сондай-ақ "Денсаулық сактауды үйімдастыру", «Денсаулық сактау және когамдық денсаулық сактау», "Акушерия және гинекология" мамандықтары бойынша дишиломнан кейінгі кәсіптік белім беру жүйесіндегі одан ері теориялық және колданбалы ізденістер үшін, медициналық мекемелердің практикалық жұмысында пайдаланылуға ұсынылыш, жұмыстың технологиялық, экономикалық жағынан басқарушашімдерінің толығымен жана екенін раставды.</p>
--	--	---	--

<p>6. Негізгі корытындылардың негізділігі</p> <p>Барлық корытындылардың түрінде жаңыдан карағанда аукымды дәлелдемелерде негізделген/негіздемеген немесе жеткілікті түрде негізделген (qualitative research және онер және гуманитарлық курстар үшін)</p>	<p>Альянfan нәтижелердің дұрыстыры талданған мәліметтердің қажетті көлемімен, таңдалған зерттеуедістерімен және статистикалық ондеулермен негізделген. Барлық негізгі корытынды түржырымдар жоғары сапалы зерттеу мен жүйелі шолулар жасауға мүмкіндік беретін әдеби көздерден тұратын ғылыми түрфьда аукымды дәлелдемелерге негіздептеген. Зерттеу жұмысының мазмұнымен құрылымына сәйкес альянfan ғылыми нәтижелері мен корытындылары, ғылыми деректерді пайдалану тәртібі, жұмыстың көлемі, техникалық талаптарға сәйкестігі (PhD) докторлық диссертацияларға қойылатын талаптарды канғаттандырады.</p> <p>Барлық корытындылар автордың жұмысы арқылы альянfan зерттеу нәтижелерін талдаудан тұрады және зерттеу міндеттеріне сәйкес тұжырымдалады.</p>
<p>7.</p> <p>Коргауға шыгарылған негізгі кағидаттар</p>	<p>Әр қагидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру кажет:</p> <p>7.1. Кағидат дәлелденді мә?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дәлелденген; 2) жеткілікті дәлелденген; 3) жеткілікті дәлелденбенеген; 4) дәлелденбенеген <p>7.2. Тривиальды ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) иә; 2) жоқ <p>7.3. Жана ма?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) иә; 2) жоқ <p>7.4. Колдану деңгейі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) тар; 2) орташа; <p>3) кен</p> <p>7.5. Макалада дәлелденді мә?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) иә; 2) оқ

8	<p>Дәйектлік принципі.</p> <p>Дереккөздер мен ұсынылған акпараттың дәйектілігі</p> <p>1) иә; 2) жок</p>	<p>8.1 Әдістеменің тандауы – негізделген немесе әдіснама нақты жазылған</p> <p>1) иә; 2) жок</p> <p>Диссертацияда зерттеу әдістерінің кешенін әрі зерттеу нәтижелерін дәлелді статистикалық әдістермен Үйлестіру схемасын тандау және алтынан нәтижелерді графикалық бейнелеу тапданатын мәліметтедін типтеріне байланысты. Зерттеу методологиясын тандау жеткілікті дәрежеде сипатташып негізделген. Альянгантардың дұрыстыбы зерттеу материалының жеткілікті колемінен дәлелді. Сонымен катар, зерттеу әдіснамасы және орындау салындары негізделген әрі бірізділікпен бағындалған. Зерттеу дизайнында зерттеу әдістерін жүргізуін әр түрлерін Үйлестіру диссертацияның жұмыстың негізгі міндеттерін оптимальді шешу мүмкіндіктерін берді.</p> <p>Зерттеу жұмыстарын жүргізуіді жоспарлау және іске асыру жергілікти этикалық комитеттің он пікірімен макулданған.</p>
		<p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды колдану арқылы ғылыми зерттеудің қазіргі заманы заманауи әдістері мен және деректердің өндегілік интерпретациялау әдістерін пайдалана отырып альянған:</p> <p>1) иә; 2) жок</p>
		<p>8.3 Теориялық корытындылар, моделдер, анықталған өзара байланыстар және занылыштар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және раставлен (педагогикалық ғылымдардың оқыту бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):</p> <p>1) иә; 2) жок</p>

		<p>8.4 Манызды мәлімдемелер накты және сенимді тылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішнәра расталған / расталмаған</p>	<p>Диссертациялық жұмысты жаузда пайдаптылыған мәлімдемелердің көпшілігі өзекті тылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған. Диссертация тақырыбына сәйкес библиография белгім талаңтарға сай күрастырылған.</p>
		<p>8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуга жеткілікті/жеткіліксіз</p>	<p>Диссертацияны жазу барысында 250-тен астам әдеби көздер пайдаланылған, зерттеу мақсатына сәйкес талдаулары адалық кодексіне сәйкес сілтемелер көлтүрмен күрастырылған. Әдеби шолуда соңғы жылдардағы әдебиеттерді камту көлемі зерттеу жұмысы үшін жеткілікті болып табылады.</p>
9.	Практикалық күндыштық принципі	<p>9.1 Диссертацияның теориялық манызы бар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) иә; 2) жок 	<p>Зерттеу жұмысының теориялық маньздылығы зерттеу нәтижелерінің медициналық жоғары оқу орындары мен жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруде тақырыптық оқыту, сонымен катар жүкті әйелдерді мультидисциплинарды дайындау максатында медицина мекемелеріндегі барлық дәрігерлер мен мамандардың біліктілігін арттыру үшін жұмыс бағдарламаларын қурастыруға негіз бола алуында.</p>
		<p>9.2 Диссертацияның тәжірибелік манызы бар және алынған нәтижелерді тәжірибелде колдану мүмкіндігі жоғары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) иә; 2) жок 	<p>Диссертациялық жұмыстың тәжірибелік маныздылығы көзіргі когамдағы бірнешілік медико-санитарлық көмек көрсету, сонымен катар босану үйлерінің дәнгейінде медициналық-психологиялық колдау бағдарламаларын әзірлеу үшін жүкті әйелдерді диспансерлеуді жүзеге асыратын деңсаулық сактау мекемелерінің іс жүзінде пайдалануына арналған. Калалық емхана қызметінде медициналық, әлеуметтік және психологиялық күрауыштарды бірліктірудің теориялық негізі ретінде ана рөлін орындауға әзірлік түжірымдаштын болады. Оның қажеттілігін анықтау және медициналық кызмет көрсетуді жеткілірүү мақсатында калада тұратын қазіргі заманғы жүкті әйелдін медициналық әлеуметтік шарттреті кальштастырылатын болады. Жүктіліктер кешендері медициналық-әлеуметтік және психологиялық сүйемелдеуге, сондай-ақ ана рөліне дайындықтың калыптастырудың маңызды факторы ретінде жаңа көзқарас негізделетін болады. Диссертациялық зерттеу барысында арнайы күрастырылған сауалнаманы жүкті әйелдер мен мен оларды босануға дайындастырып барлық агенттердің мәселелері мен мұқтаждықтарын анықтауда колдануға болады.</p>

9.3 Тәжірибе бойынша ұсыныстар жаңа ма? 1) тоғызымен жаңа; 2) ішнара жаңа (25-75% жаңа); жаңа емес (25%-дан аз жаңа)	<p>Академиялық жаузу сапасы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.
10. Жаузу және рәсімдеу сапасы	<p>Автормен күрастырылған ұсынылған жүкті әйелдерді босануға дайындаудағы мультидисциплинарлық тәсілді бағалау нағижелері, тәжірибелі ұсыныстар толымын жана әрі тәжірибеде сыйналған негізделген.</p> <p>Диссертациялық жұмыс жоғары академиялық сауаттылықпен қазак тілінде жазылған. Ресми тілде баяндалған мәтін біртұтастықты сактай отырып дұрыс құрылымдаған, бөлімдер мазмұнныңа қарай логикалық ретті орналаскан. Жаузу стиленің ғылыми әрі түсінікті, ғылыми этикетке жүгіне отырып, жұмыстығының талаптарға сай расімдеген. Бұл академиялық жаузу сапасының жоғары екендігін көрсетеді.</p> <p>Рецензиялау барысында принципиальдың көмешліктер болған жок. Бірқатар ұұрактар мен ұсыныстар талқыланып ескерілді.</p> <p>Сонымен, Жадыра Ахметованың 6D110200-«Қоғамдық денсаулық сактау» мамандығы бойынша «Жүкті әйелдерді босануға дайындауданы мультидисциплинарлық тәсілді бағалау» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы толық аяқталған, ғылыми сапасы жоғары жұмыс болып бағаланады. Диссертациялық жұмыс Казахстан Республикасының және жоғары білім министрлігінің білім саласындағы сапаны камтамасыз ету комитетінің «Ғылыми дәрежелерді беру ережелерінің» талаптарына сәйкес, ал авторы болса 6D110200-«Қоғамдық денсаулық сактау» оку бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алуга лайыкты тап сапанымын.</p>